

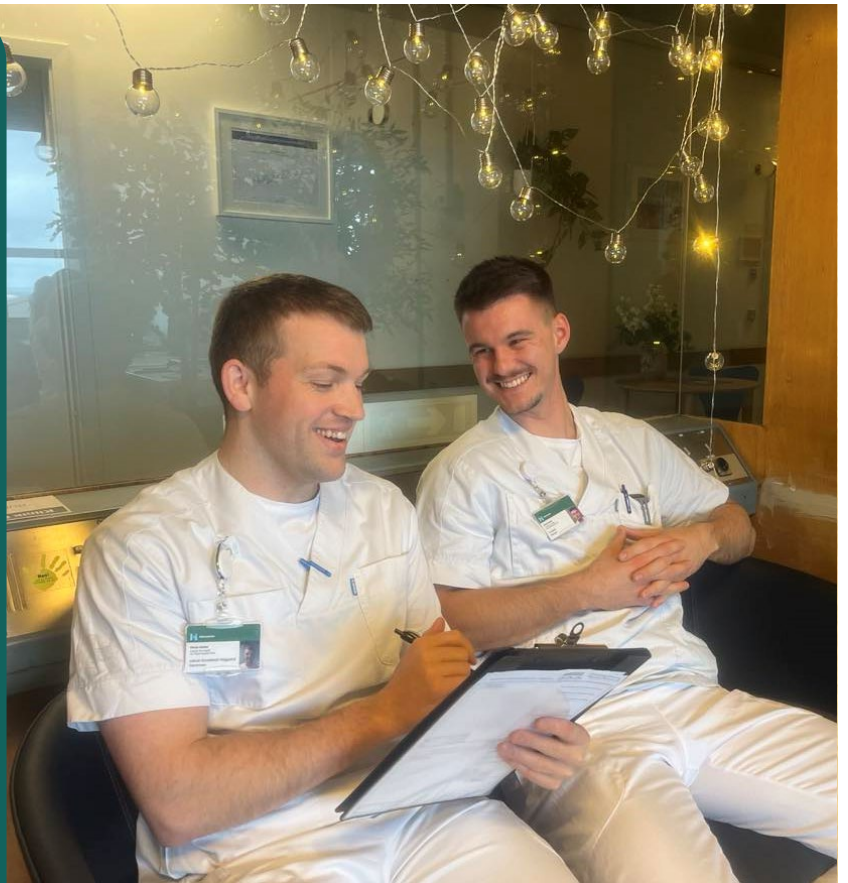

Brugen af - og behovet for
**ernæringsfaglige
kompetencer og
specialistkompetencer**
i det regionale
sundhedsvæsen

CASES

Allokerede diætister styrker tværfagligheden og øger kvaliteten i patientbehandlingen

Introduktion

Hvordan kan man skabe en tryk og patientnær ernæringsindsats for patienter på højt specialiserede afdelinger og samtidig sikre et stærkt fagligt fællesskab for diætisterne? På Rigshospitalets Afdeling for Blodsygdomme kan svaret på dette spørgsmål findes i brugen af allokerede diætister, der uden at være ansat i afdelingen, indgår som en integreret del af patienternes og plejepersonalets hverdag.

Filosofien bag denne organisatoriske model er central nærhed. Som allokeret diætist er man, som de tilsynsgående diætister, formelt ansat i Klinik for Ernæring, hvor der er mulighed for at udveksle erfaringer og sparre med andre diætister om sine opgaver. Sideløbende har man, som allokeret diætist, sin daglige gang i en fast afdeling på hospitalet og kan derfor følge patienterne tæt i deres forløb.

Gevinsterne ved at have allokerede diætister tilknyttet en afdeling er mange. Foruden øget kvalitet i den ernæringsmæssige indsats hos patienterne er der rig mulighed for faglig udvikling for diætisterne. Den i afdelingen lokaliserede diætetiske indsats bidrager til et generelt løft i det tværfaglige samarbejde mellem de enkelte faggrupper. Diætisterne er med til at sikre hurtig opsporing og en målrettet indsats for at sikre sufficient ernæring hos patienter i Afdeling for Blodsygdomme. For de allokerede diætister bidrager ikke kun med specialiseret viden, men frigiver i kraft af deres daglige tilstedeværelse også tid hos det øvrige personale til at fokusere på deres kerneopgaver, der er meningsfulde for netop dem at løse. Det skaber værdi og sammenhæng for alle personalegrupper.

Vi har skabt en hybrid med det bedste fra begge verdener

- Chefdiætist

Ledelsesansvaret er i Klinik for Ernæring

- Som allokeret diætist er ens faglige leder og personaleleder én og samme person, forankret i Klinik for Ernæring
- Chefdiætisten indgår et tæt samarbejde med afdelingsledelsen og er dermed med til at træffe beslutninger og skabe en stærk tilknytning til de andre faggrupper

En tværfaglig indsats

Som allokert diætist indgår man som en naturlig del af afdelingsteamet. Dagen starter med en daglig morgenkonference med afdelingens læger, sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. På morgenkonferencen opnås overblik over de indlagte patienter og dagens plan bliver lagt i fællesskab.

Som et fast punkt på Rigshospitalets Afdeling for Blodsygdomme deltager de allokerede diætister i en individuel forebyggende samtale med patienten, samt deltager i patientundervisning. I det tætte samarbejde med patient, læger og sygeplejersker får man som diætist derfor en fast rolle i hele patientens behandlingsforløb.

Et stærkt samarbejde med andre faggrupper på afdelingen er essentielt, for det kræver en tværfaglig indsats at skabe et forløb, der er meningsfuldt og tilpasset den enkelte patient. På Afdeling for Blodsygdomme løfter de allokerede diætister specifikt den ernæringsmæssige opgave. Det har den fordel, at der særligt for sygeplejerskerne, bliver frigivet mere tid til de kerneopgaver, der specifikt målretter sig deres felt.

Vi gør det, der er nørdet og interessant for os, og gør det muligt for de andre at løse de opgaver, som de er bedst til

- *Chefdiætist*

For diætisterne betyder arbejdsfordelingen, at de kan fokusere på de opgaver, der for alvor udvikler og styrker deres faglighed. Og med organiseringen med allokerede diætister bringer man viden og erfaring fra den allokerede funktion til det større fællesskab af diætister i Klinik for Ernæring med mulighed for sparring.

Det store fokus på fagspecifikke kompetencer og respekten for tværfagligheden betyder også, at man som diætist er motiveret til at yde en ekstra indsats. På Rigshospitalets afdeling for Blodsygdomme er de allokerede diætister derfor ikke blot til stede i hverdagene, men også tilgængelige for patienter og det øvrige personale i weekender og på helligdage. Og det er denne øgede synlighed, diætisterne selv fremhæver som afgørende.

Ikke blot for patienterne, der oplever en større grad af tryghed og fleksibilitet i deres behandlingsforløb, men også for samarbejdet med afdelingens læger og sygeplejersker. Samtidig fremhæver diætisterne deres rolle i opsporingsarbejdet, som en årsag til, at der hurtigere kan igangsættes eller tilpasses en behandling. Det øger kvaliteten i patientbehandlingen.

Tværfagligheden gør, at man hele tiden og løbende kan følge op på, om der er noget, der rykker

- *Diætist*

Det er dog ikke kun et spørgsmål om at understøtte et stærkt fagligt fællesskab, men om at løse opgaver, der er meningsfulde og giver værdi for patienterne. Det er vigtigt for arbejdsglæden og for tilknytningen af dygtige medarbejdere. Og det er i dén grad noget, man er lykkedes med på Rigshospitalets Afdeling for Blodsygdomme.

Hvad kræver det?

Ifølge chefdiætist, Ane Rytter, er der fire elementer, man som afdeling bør stille skarpt på, hvis organiseringen med allokerede diætister skal lykkes:

- Respekt for tværfagligheden, så hver faggruppe løfter den del af ernæringsopgaven, der specifikt vedrører deres felt
- Synlighed og tilgængelighed, både over for patienter og tværfaglige samarbejdspartnere og diætisterne imellem
- Stærke relationer mellem diætisterne, både for at skabe faglig udvikling og et godt arbejdsmiljø
- Tæt dialog med afdelingsledelsen om udvikling af tværfaglig arbejdskultur.

Hvis du vil vide mere ...

Hvis du vil vide mere om casen kan du kontakte chefdiætist Ane Rytter på: ane.rytter@regionh.dk

At være helt tæt på det sundhedsfaglige team styrker kvaliteten for patienten

Introduktion

På Nordsjællands Hospital (NOH) er Lene diætist og ansat på endokrinologisk og nefrologisk afdeling. Her har hun et tæt og velfungerende tværfagligt samarbejde med de øvrige faggrupper på afdelingen. Et samarbejde som de på afdelingen er overbeviste om bidrager til, at patienterne på afdelingen er mere sufficient ernærede end de ellers ville have været.

Det viste sig hurtigt, at den værdi Lene, som diætist, kunne tilføre afdelingen, både var med til at løfte kvaliteten for patienterne ved at bringe ernæringsfaglig kompetence og fokus til afdelingen, og var med til at afhjælpe sygeplejerskerne for en tidskrævende opgave. Men det har ikke været nemt hele vejen. Lene blev oprindeligt ansat på afdelingen hovedsageligt fordi der manglede sygeplejersker. Til at starte med mødte ansættelsen lidt modstand fordi det udfordrede gængse rolle- og ansvarsfordelinger. Det krævede tid at finde ind til en god arbejdsdeling ift., hvem der gjorde hvad og hvilke opgaver man skulle løse sammen. Det stillede krav til kommunikation ift. arbejdsdeling og god tone.

Ledelsen på afdelingen er også begejstret og giver udtryk for, at Lenes tilstedeværelse på afdelingen har medført, at både læger og sygeplejersker har fået både mere fokus på og viden om vigtigheden af korrekt ernæring for det gode patientforløb.

"I starten var det ikke alle, der forstod, hvorfor jeg skulle være der. Men med høj faglighed og ledelsesopbakning kommer man langt."

- Diætist

Hvem er Lene?

Navn: Lene Schön Kristiansen

Afdeling: Endokrinologisk og Nefrologisk afdeling, NOH

Anciennitet som diætist: 16 år

Anciennitet på afdelingen: 6 år

Daglig og faglig leder: Oversygeplejerske Laila Dybdal

Økonomi: Ansat på afdelingens budget

Helt tæt på patienten

I Lenes samtaler med patienterne har hun fokus på ernæring og på at lægge ernæringsplaner. En stor del af samtalerne handler om at nedbryde de forhindringer, der er, for at patienterne får spist sufficient. Lene hjælper også med nogle af de mere praktiske opgaver på afdelingen, hvor hun med faglig refleksion bestiller og serverer maden for patienterne, samt hjælper patienterne med at spise. Det betyder, at patienterne oplever, at ernæring bliver taget alvorligt. En af Lenes vigtige opgaver er derfor også at understøtte patienterne i at fortsætte med den optimale ernæring, når de udskrives. Derfor bruger Lene også ofte sin tid på kommunikation med primær sektor og pårørende, så der sikres en god overgang ved udskrivelse.

Det er afgørende for Lenes arbejde, at hun arbejder tværfagligt og har et godt samarbejde med både læger, sygeplejersker, fysioterapeuter og farmakonomer. Det kan fx være med farmakonomer ift. hvornår måltidet skal serveres ift. medicin, fysioterapeuter ift. mobilisering ved måltidet eller udfordringer med appetit pga. synkebesvær, hvor Lene er i dialog med ergoterapeuten.

I lægernes og sygeplejerskernes travle og ofte hektiske hverdag, kan der være en tendens til at fokus på ernæring glider i baggrunden, selvom det kan være helt afgørende for behandlingsforløbet. Lenes tilstedeværelse på afdelingen bidrager til at fastholde det ernæringsmæssige fokus og sikrer, at hun altid bliver inddraget i patientforløbene hvis der er ernæringsrelaterede problemstillinger der skal håndteres. I praksis sidder hun på kontor med sygeplejerskerne og øvrigt tværfagligt personale og deltager bl.a. i stuegang og konferencer, hvor Lene er med til at drøfte patienternes særlige problematikker, og hvordan ernæring kan tænkes ind i behandlingsplanen.

"At jeg er på afdelingen betyder, at jeg hver dag har mulighed for at se fru Jensen. Det er ikke alle steder, at diætister kan have daglig opfølgning med patienterne. Det gør en stor forskel."

- Diætist

For Lene handler det gode tværfaglige samarbejde om at være tæt på det faglige miljø og være synlig over for samarbejdspartnerne. Synligheden betyder, at kollegaer i højere grad kender Lenes faglighed, og dermed aktivt kan gøre brug af den.

Lene skaber værdi på afdelingen, fordi hun er helt tæt på patienterne som en omsorgsgiver. Det betyder nemlig, at Lene kommer meget tættere på patienterne og samtidig kan være en reel aflastning af sygeplejerskerne. I praksis betyder det, at Lene har en holistisk rolle, hvor hendes opgave er at lytte til mere end "om det skal være franskrød eller fuldkornsbrød", men også at lægge øre til de andre dele, der fylder for patienterne og deres pårørende, hvilket også kan være deres sorger og kriser. Lene er med sin tilstedeværelse med til at skabe tryk hos patienterne.

Samtidig bidrager omsorgsrollen også til at Lene er i dialog med patienterne på nye måder, som kan åbne forståelsen for hvilke barrierer patienterne har for et tilstrækkeligt kostindtag.

"At Lene er så tæt på afdelingen gør noget for hendes relation til patienterne. Og at hun har den relation til patienterne gør også det tværfaglige samarbejde med plejen lettere."

- Oversygeplejerske

Udfordringen med den organisatoriske placering ude på afdelingen er efter Lenes eget udsagn, at den faglige sparring fra andre diætister ikke er "lige ved hånden". Men Lenes oplevelse har været, at der med opmærksomhed på mulighederne for at søge sparring med diætister på tværs af afdelingerne alligevel kan sikres adgang til den nødvendige ernæringsfaglige sparring ved behov.

Hvad skal der til at lykkes?

Ifølge afdelingen på NOH er der særligt tre ting, som er centrale, hvis organiseringen med afdelingsdiætister skal lykkes:

- At diætisten er til stede på afdelingen og dermed er lettilgængelig, deler kontor og deltager i konferencer, stuegang mv.
- At der er ledelsesmæssig forståelse for værdien af, at have en tværfaglig bemanding af afdelingen.
- At diætisten også indgår som en omsorgsperson, der taler med patienter og pårørende om andet end ernæring – og også "hjælper en patient ud i opholdsstuen".

Hvis du vil vide mere ...

Hvis du har lyst til at vide mere om casen kan du kontakte Lene Schøn Kristiansen på lene.schoen.kristiansen.01@regionh.dk eller 4829 3745.

Fast afdelingsdiætist giver mulighed for at opspore og behandle patienter hurtigere

Introduktion

Line Nygaard Mikkelsen er uddannet klinisk diætist og har sin daglige gang på Medicinsk Sengeafsnit 6 på Sjællands Universitets Hospital. Line er ansat i Enhed for Klinisk Ernæring, men er fast tilknyttet det medicinske afsnit. På den måde er dagligdagen tæt knyttet til personalet på afsnittet samtidig med at hun bevarer et organisatorisk og fagligt fællesskab med de andre kliniske diætister på Sjællands Universitets Hospital.

Line blev oprindeligt ansat i en delt stilling hvor hun havde opgaver både på Medicinsk Sengeafsnit 6 og på resten af hospitalet. For et år siden blev hun dedikeret til arbejdet på Medicinsk Afsnit 6. Det skete med afsæt i et erkendt behov for at styrke den ernæringsfaglige indsats.

Afdelingen kan allerede efter et år med Lines faste tilknytning se, at det har styrket det ernæringsfaglige fokus på tværs af alle faggrupperne. Plejepersonalet fortæller, at en af de helt store gevinster ved det tætte samarbejde med Line er, at hun har ansvar for den systematiske opsporing af patienter i ernæringsrisiko. Det har samtidig medført en tidligere indsats ift. opsporing og opstart af behandling af ernæringstruede patienter, som har haft stor betydning for den faglige kvalitet i afdelingen, til gavn for patienterne.

"Jeg har en finger på pulsen hos alle patienter ift. det ernæringsmæssige. Det giver mig et helikopterperspektiv, som gør det lettere at prioritere og igangsætte behandling hos patienterne."

- Lene, klinisk diætist

Hvem er Line?

Navn: Line Nygaard Mikkelsen

Afdeling: Medicinsk afdeling, SUH Køge

Anciennitet: Ansat på afdelingen i 3 år

Daglig leder: Oversygeplejerske

Faglig leder: Ledende diætist i enhed for klinisk ernæring

Økonomi: Ansat på afdelingens budget

Det tværprofessionelle samarbejde giver nye muligheder

Som fast afsnitsdiætist indgår Line som en integreret del af afdelingen. Det giver nye muligheder for at styrke det tværprofessionelle samarbejde mellem diætister, plejepersonale og læger.

Som en del af det tværprofessionelle samarbejde deltager Line i tværfaglige møder på afdelingen, f.eks. morgenkonferencer og timeouts. På disse møder kan Line bidrage med input til, hvilke ernæringsrelaterede problemer, der skal håndteres under indlæggelsen eller i forbindelse med udskrivelse. Hurtig igangsættelse af ernæringstiltag bidrager til behandlingen og forebygger, at en patient bliver underernæret og derved mindskes risiko for genindlæggelse. Line beskriver, hvordan personalet bedst muligt sikrer en god oplevelse for patienten i forbindelse med måltiderne. Det giver plejepersonalet ny værdifuld forståelse for, hvordan en patient skal mødes i forhold til måltiderne. Derudover kan Line hurtigere igangsætte ernæringsbehandlingen, da patienterne er blevet drøftet tværfagligt, og der er en fælles forståelse for, hvad de næste skridt i pleje- og behandlingsplanen er.

Med sin faste tilknytning til afdelingen får Line samtidig et bedre kendskab til patienterne og forståelse for deres samlede patientforløb. Det giver hende bedre mulighed for at tilrettelægge den rette ernæringsbehandling i forhold til de øvrige behandlingsindsatser, der iværksættes. Erfaringerne fra afdelingen viser, at indlæggelsestiderne for nogle patienter er blevet kortere efter den styrkede ernæringsindsats.

Gennem det tværprofessionelle samarbejde og Lines synlighed på afdelingen, er der skabt et større fokus på ernæring blandt hele personalegruppen. Det fokus er bl.a. understøttet af, at Line underviser plejepersonalet i f.eks. sondeernæring og ernæringscreening samt den tilhørende dokumentation.

Lines faglighed er således også kompetenceopbyggende på afdelingen, så plejepersonalet og lægerne er blevet mere opmærksomme på, hvor vigtig sufficient ernæring er for patientens samlede forløb.

"Hun er her hele tiden. Hun er nem at fange, så det er meget nemt at iværksætte tiltag med det samme. Vi skal ikke vente på en diætist, der først kan være der om to dage."

- Sygeplejerske på Medicinsk Afsnit 6

Hvordan kommer I i gang ...?

Både Line og den sygeplejefaglige ledelse på Medicinsk Sengeafsnit 6 ser fordele forbundet med at have en fast tilknyttet diætist på de medicinske afdelinger. Til de afdelinger, der ikke allerede har erfaringer med at have diætister tilknyttet, har de følgende råd:

- Der skal investeres tid og ressourcer i at plejepersonale og diætist får større gensidigt indblik i hinandens kompetencer. Hvis det ikke prioriteres, er der en tendens til, at opgaver fordeles efter fagtraditioner og kultur snarere end kompetencer.
- Der skal arbejdes med en eksperimenterende tilgang, hvor der er tydelighed omkring, at nye opgavefordelinger skal afprøves, før man ved om det er en god idé.
- Ledelsen har en vigtig rolle i at understøtte erkendelsen og italesættelsen af behovet for det tværfaglige samarbejde, for at løfte kvaliteten i arbejdet.

Hvis du vil vide mere ...

Hvis du har lyst til at lære mere om casen kan du kontakte ledende klinisk diætist Ines Raben på ir@regionsjaelland.dk

Diætist i psykiatrien bliver styrket med todelte funktion

Introduktion

Nicoline Nissen er uddannet klinisk diætist og er ansat på et psykiatrisk sengeafsnit for patienter med spiseforstyrrelser. Hun er ansat i en delt funktion, hvor hun i hverdage arbejder som klinisk diætist på sengeafsnittet, mens hun hver 3. uge har weekendvagter, hvor hun indgår i plejen. Hun har herudover en rådgivende funktion i forhold til den almene psykiatri.

Konstruktionen med den delte funktion er et koncept, der køres på afdelingen, hvor også en anden diætist arbejder i en lignende delt funktion. Da den første delte funktion blev oprettet var det oprindeligt, fordi det var svært at rekruttere sygeplejersker til afdelingen. Men efter at konceptet har kørt i en årrække på afdelingen, har gevinsterne vist sig at være så store, at afdelingen ikke har intentioner om at gå tilbage til en mere klassisk bemanning.

Det skyldes, at der er fordele for alle parter forbundet med, at diætisterne både arbejder med klassiske diætiske opgaver og arbejder i plejen. Der er fordele for patienterne, fordi diætisten får et langt dybere kendskab til dem og deres udfordringer, der er fordele for diætisten fordi arbejdet i plejen giver bedre forudsætninger for det diætiske arbejde, og der er fordele for afdelingen, fordi det tværfaglige samarbejde kan blomstre, uden at det giver yderligere weekendvagter for plejepersonalet.

"Der er for mig ikke nogen tvivl om, at denne konstruktion er til gavn for både patienterne, Nicoline og for plejepersonalet."

- Afdelingssygeplejerske

Hvem er Nicoline?

Navn: Nicoline Nissen

Afdeling: Afdeling for ...
På Psykiatrisk Center
Ballerup

Anciennitet: Ansat på
afdelingen i 3,5 år

Daglig og faglig leder:
Sygeplejerske

Økonomi: Ansat på
afdelingens budget

Diætist der er tættest muligt på patienterne

Når Nicoline arbejder som diætist i hverdagene løser hun klassiske diætetiske opgaver. Det indebærer fx udarbejdelse af kostplaner, samtaler, diætbehandling, måltidsstøtte, m.v. Når Nicoline er i plejen laver hun i princippet samme opgaver som sygeplejerskerne på afdelingen, dog med enkelte undtagelser omkring fx medicin og anlæggelse af sonde.

En af de store fordele ved den delte funktion er, at der er synergieffekter af både at lave det diætetiske arbejde og sygeplejearbejdet. Konkret giver arbejdet i plejen Nicoline bedre forudsætninger for at løse de diætetiske opgaver, fordi hun får et langt større kendskab til patienternes behov, styrker og udfordringer.

Når Nicoline indgår i plejen, spiser hun ofte sammen med patienterne. Dét at have tid til at spise sammen giver et langt mere konkret indblik i, hvad udfordringerne er for den enkelte patient. På den måde bidrager det til en dybere forståelse af, hvad der virker og ikke virker for patienten – viden, der er direkte overførbart til det diætetiske arbejde med kostplanlægning og udarbejdelse af måltidsstøttekort.

Samtidig styrker arbejdet i plejen Nicolines relationer til patienterne. På weekendens gåture er der mulighed for at have samtaler, der ikke handler om mad, men om hvad end der ellers fylder i patientens liv, fx svære relationer, hjemmesituationen m.v.

Samtidig er der tættere faglig sparring med det øvrige sundhedspersonale, som sikrer, at behandlingsmulighederne drøftes ud fra flere faglige perspektiver. Det er med til at løfte den faglige kvalitet i afdelingen.

”Jeg bliver en bedre diætist af at være så tæt på patienterne i weekenden. Dét at være omkring patienterne ifm. måltider og miljøterapeutiske aktiviteter giver mig information jeg kan bruge og bidrager til at skabe en relation mellem mig og patienten, som er virkelig værdifuld”

- Diætist

Hvad siger plejen?

Da Nicoline blev ansat i den delte funktion var det oprindeligt fordi det var svært at rekruttere sygeplejersker til afdelingen, og derfor var der behov for at tænke kreativt. I dag er de delte funktioner en helt naturlig del af afdelingen, som både ledelsen og plejepersonalet ser mange fordele i.

Først og fremmest er det vigtigt for alle, at patienterne tilbydes den bedst mulige behandling. Når diætisten indgår i plejenormeringen, giver det ikke bare diætisten nogle andre forudsætninger for det diætetiske arbejde, det giver også en anden forståelse for plejen og de opgaver og kompetencer, der ligger deri. Derfor bidrager funktionen til at løfte det tværfaglige samarbejde, fordi både diætister og plejepersonale har et mere fælles afsæt og et dybere kendskab til hinandens kompetencer.

Det samme kendskab gør også, at samarbejdet er mere fleksibelt. Det er fx lettere for sygeplejersker og diætister at hjælpe hinanden ifm. med sygdom, fordi diætisterne har så praksisnært indblik i plejearbejdet.

Samtidig er det ikke uvæsentligt, at diætisterne tager del i vagtarbejdet. På en lille afdeling med 9 sygeplejersker, har det været et sårbart setup at ansætte faggrupper, som ikke arbejder i weekenden. Afdelingen oplever, at en af gevinsterne er, at patienterne har fået det bedre, og at den faglige kvalitet på afdelingen er løftet gennem det tværfaglige samarbejde.

Hvad skal der til for at lykkes?

Nye løsninger er altid svære at implementere – også selvom fordelene kan være betydelige. De vigtigste forudsætninger for at lykkes med en implementering af en lignende model med delt funktion er:

- Nysgerrighed på om og hvordan andre faggrupper kan indgå i opgaveløsningen. Det er vigtigt at fokusere på kompetencer fremfor faggruppetraditioner. Det kan være med til at sikre en højere kvalitet og bedre behandling af patienter.
- Ledelsen har en vigtig rolle i at beskrive faggruppernes opgaveportefølje, som kan sikre klarhed over, hvem der løser hvilke opgaver. Det understøtter en tydelig ansvarsfordeling, som kan sikre, at opgaver ikke falder mellem to stole.

Hvis du vil vide mere...

Hvis du har lyst til at lære mere om casen kan du kontakte Nicoline Berg Nissen på:
nicoline.berg.nissen@regionh.dk

Fokus på rette fagligheden styrker kvaliteten i patient-behandlingen

Introduktion

På neurologisk afdeling på Odense Universitetshospital er man i gang med at knække koden til at sikre den optimale ernæring til patienterne. Mantraet er simpelt, men effektivt: rette opgave til rette faggruppe.

Og fordelene er mange. For når det er en diætist, som har ansvaret for opsporing af underernæring, undervisning i ernæring og deltagelse i kvalitetssikring omkring sondeernæring, styrker det ikke blot kvaliteten af behandlingen, men frigiver også ressourcer hos afdelingens øvrige faggrupper. Sygeplejersker og læger kan med andre ord videregive ansvaret til diætisten, som har den fornødne specialiserede viden om ernæring og i stedet fokusere på de opgaver, der specifikt vedrører deres felt.

At sikre den rette ernæring til patienterne er dog ikke blot et spørgsmål om at overlade opgaven til en diætist, men også om i hvilket omfang diætisten er til stede på afdelingen. Ved at have en fast diætist tilknyttet neurologisk afdeling, har man på Odense Universitetshospital prioriteret at give patienterne og de øvrige medarbejdere adgang til specialiseret viden på daglig basis. Og dét skaber værdi.

”Sabrina er qua sin faglighed opmærksom på en række ernæringsmæssige forhold, før vi andre overhovedet har opdaget det. Det handler om, at alle fagligheder bringer deres faglighed i spil til patientens bedste.”

- Oversygeplejerske

Hvem er Sabrina?

Navn: Sabrina Sara Skovby Nilsson

Afdeling: Neurologisk afdeling, OUH

Anciennitet: 1.5 år på afdelingen

Daglig og faglig leder: Oversygeplejerske

Økonomi: Ansat på afdelingens budget

Rette opgave til rette faggruppe

Med snart 15 års erfaring er oversygeplejerske Malene Mink Kristensen ikke i tvivl. Hvis kvaliteten af patienternes behandling skal løftes, kræver det klinisk prioritering, hvor de rette faggrupper varetager de rette opgaver. Gennem ansættelsen af en klinisk diætist har man nu en fast ekspert inden for ernæring tilknyttet afdelingen. Hvor man tidligere skulle tilkalde en diætist, hvis der var behov for assistance, er Sabrina en integreret del af patienternes behandlingsforløb fra start til slut. Det er hende, som patienterne screenes af, når de bliver indlagt, hende som planlægger den rette kost til dem undervejs i deres behandling, hende som taler med dem, og som følger ernæringsbehandlingen til dørs ved at sørge for den afsluttende opfølgning – naturligvis i tæt koordinering med de øvrige kollegaer, der er omkring patienten.

At få en fast diætist med om bord på neurologisk afdeling, har i Malene Mink Kristensens optik været den helt rette ledelsesmæssige prioritering. Sabrina er nemlig ansat i en plejenormering under samme vilkår som sengeafsnittets øvrige medarbejdere. Valget om fastansættelsen af en diætist har dermed været en klar prioritering fra ledelsens side.

Resultaterne af beslutningen er ikke til at så tvivl om. Sabrina indgår nu som en naturlig forlængelse af den samlede faglighed i afdelingen. Og det er til at mærke for de andre faggrupper.

"Sabrina er en del af vores personalegruppe på lige fod med fysio- og ergoterapeuter, social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker ansat i afsnittet. Det er en kæmpe fordel."

- Oversygeplejerske

Ved at flytte den del af behandlingen, der specifikt vedrører ernæring til en diætist, har det frigjort ressourcer til andre opgaver hos sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og læger.

Processen har både involveret aflæring af gamle vaner for sygeplejerskerne, samt kontinuerlig nysgerrighed på hvilke opgaver der kan tilgå Sabrina. Den proces er fortsat i gang. Fx varetager sygeplejerskerne stadig anlæggelse af sonder, om end det er planen, at Sabrina også på sigt skal udvikle sine kompetencer til både at anlægge sonde og give sondeernæring.

"Vi ved, at Sabrina tager sig af tingene og har styr på det. Så kan sygeplejerskerne slippe opgaven med ro i maven. De ved at det tværfaglige samarbejde sikrer patienterne den rette behandling og ernæring."

- Oversygeplejerske

Ifølge Sabrina er sondeernæring mere kompleks end som så. Sygeplejerskernes opgave har ikke blot været at anlægge sonder. Foruden at kontrollere sonderne, give patienterne sondeernæring og undervejs tage blodprøver for at sikre, at alt forløber, som det skal, har de samtidig skullet besvare spørgsmål fra hjemmeplejen. Spørgsmål der kan være udfordrende at finde svar på uden den rette faglige baggrund, og som en diætist derfor ofte mere meningsfuldt kan tage hånd om. Den nye organisering handler dermed både om at kvalitetssikre patienternes behandling og om at styrke tværfagligheden mellem faggrupperne.

Hvordan kommer I i gang ...?

Spørger man oversygeplejerske, Malene Mink Kristensen, og klinisk diætist, Sabrina Skovby Nilsson, er der tre elementer, man som afdeling bør stille skarpt på, hvis organiseringen med en fast diætist skal kunne lykkes:

- En værdibaseret ledelsesstil, hvor det ikke nødvendigvis handler om at ansætte, som man plejer, men snarere ansætte på baggrund af, hvad der giver gode behandlingsresultater
- Modet til som leder at tro på at beslutningen er rigtig, når man ansætter en anden faggruppe end den, der vanligt har haft opgaven
- Tillid til sin egen faglighed som diætist og modet til at række ud til andre for at få sparring

Hvis du vil vide mere ...

Hvis du har lyst til at lære mere om casen kan du kontakte oversygeplejerske Malene Mink Kristensen på 2465 0736 og klinisk diætist Sabrina Skovby Nilsson på 6541 2461.

Diætister følger sondepatienten hele vejen hjem

Introduktion

På Rigshospitalet har Klinik for Ernæring åbnet to nye funktioner relateret til hjemmebehandling med sondeernæring. En regional, central, visiterende og koordinerende funktion for udskrivelse og hjemmebehandling med sondeernæring. Herudover et sondeambulatorie for patienter der udskrives med sonde. En funktion der aktuelt dækker patienter tilknyttet Rigshospitalet og Bornholms Hospital, men hvor der arbejdes på udvidelse.

Alle patienter, som udskrives med sonde kan henvises til ambulatoriet. Diætistfunktionen for sondepatienter fungerer uafhængigt af om forløb på stamafdeling afsluttes. Patienten kan derfor fortsætte deres tilknytning til sondeambulatoriet også efter afslutning af behandling på stamafsnit.

Sondeambulatoriets indsats er målrettet overgangen fra hospitalsindlagt til den nye livssituation i hjemmet. Diætister vejleder ud over den ernæringsmæssige indsats også om fysiske og sociale aspekter relateret til spisning, så man i videst muligt omfang kan opnå de ernæringsmæssige mål i balance med livskvalitet og sociale situation.

Indsatsen starter allerede i forbindelse med udskrivelse og dermed tilbydes patienterne hurtigere opfølgning end tidligere, hvor visitation gik via kommunen eller privat aktør.

Der er forskel på, hvordan man giver sondeernæring på et hospital, og hvordan det er optimalt at gøre det i det daglige liv ift. rutiner og hygiejne.

-Chefdiætist

Aktiviteter i sondeambulatoriet

- Afhjælpe gener
- Tilpasse sondeernæring til patientens livsstil for at øge livskvalitet
- Sikre behandlingsmål, fx vægtøgning for at kunne tolerere medicinsk behandling eller operation

Et sammenhængende patientforløb – også administrativt

Diætisternes fornemmeste opgave i sondeambulatoriet er at være med til at skabe et sammenhængende patientforløb. Det gør de bl.a. ved at bygge og styrke et stærkere samarbejde med relevante aktører i patienternes forløb. Her fungerer sondeambulatoriet med én indgangsvinkel for kommunerne for både borger, hjemmepleje eller institutioner. Personalet i kommunerne kan med den enstrengede kontakt til sondeambulatoriet hurtigt få forbindelse til relevant personale med høj faglighed, indgående kendskab til patientens forløb og stor erfaring i vejledning om netop hjemmebehandling.

Den tætte dialog med patienterne giver et godt indblik i patienternes livssituation. Diætisternes kendskab til de tilgængelige remedier giver optimale forhold for vejledning og tilrettelæggelse af personlige forløb. Det styrker patienternes mulighed for at leve deres liv så optimalt som muligt, under de givne omstændigheder.

Vil vedkommende gerne have en rygsæk på, så der kan spilles golf eller vil vedkommende bare have det, som er mest diskret? Det er et eksempel på, at vi ser på den enkeltes patients liv.

- Chefdiætist

Den regionale bestillingsfunktion er organisatorisk beliggende i Klinik for Ernæring og dermed i tæt kontakt med sondeambulatoriet. Bestillingsfunktionen visiterer og håndterer grønne ordinationer med vejledning og bestillinger af remedier til borgere i Region Hovedstaden og tilbyder også bestilling af ernæring. Dette er med til at bygge bro og understøtte et sammenhængende patientforløb.

Borgere såvel som kommunale aktører kan kontakte Sondeambulatoriet direkte, hvis der er udfordringer med remedier til sonden eller sondeernæringen. Der gives vejledning og hjælp til, dels hvordan remedierne bruges, dels hvordan sondeernæringen administreres og dels til at forstå, hvordan en pumpe fungerer.

Sondeambulatoriet fungerer som et fast kontaktpunkt for patienten, som er med til at skabe tryghed og gøre plads til livet. Det er med til at løfte kvaliteten af behandlingen.

Den længerevarende relation med patienterne giver diætisterne værdifuld kontinuerlig feedback, der er med til at styrke deres faglighed. Det giver erfaringer, der kan inddrages i fremtidige forløb.

Det giver tryghed for os, at diætisterne oplærer patienterne i håndtering af sonden. Det giver os mulighed for at fokusere på bivirkningerne ved patientens behandling

- Sygeplejerske

Selv om Klinik for Ernæring i det nye koncept håndterer mange aspekter omkring ernæring, er der dog også ting, der ikke ligger i formatet. Anlæggelse og vedligehold af sonder skal fortsat varetages af stamafdeling.

Hvad kræver det?...

Ifølge Rigshospitalets Klinik for Ernæring, er de nye funktioner et resultat af indsatser over en årrække for at øge fokus på behovet for et bedre og mere samlet forløb ved hjemmebehandling med sondeernæring. Klinik for Ernæring håber, at deres arbejde kan være med til at inspirere andre, der måtte ønske at åbne et tilsvarende tilbud.

Hvis du vil vide mere ...

Hvis du vil vide mere om casen kan du kontakte chefdiætist Ane Rytter på: ane.rytter@regionh.dk

